

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Istungidokument

7.3.2007

B6-0084/2007

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

nõukogu ja komisjoni avalduste alusel

vastavalt kodukorra artikli 103 lõikele 2

Esitaja(d): Hélène Flautre, David Hammerstein Mintz, Raül Romeva i Rueda ja Cem Özdemir

fraktsiooni Verts/ALE nimel

Euroopa – Vahemere piirkonna suhted

Euroopa Parlamendi resolutsioon Euroopa – Vahemere piirkonna suhete kohta

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni teatist nõukogule ja Euroopa Parlamendile Tamperes toimuva Euroopa – Vahemere piirkonna partnerluse välisministrite konverentsi ettevalmistamise kohta (KOM(2006)0620);
  - võttes arvesse 27.–28. novembril 2006 Tamperes toimunud välisministrite 8. konverentsi järeldusi;
  - võttes arvesse komisjoni teatist nõukogule ja Euroopa Parlamendile Euroopa naabruspoliitika arendamise kohta (KOM(2006)0726);
  - võttes arvesse 24. märtsil 2006 Marrakechis toimunud Euroopa – Vahemere piirkonna kaubanduslase ministrite konverentsi tulemusi;
  - võttes arvesse 4.–7. novembril 2006 Marrakechis toimunud kodanikefoorumi lõppdeklaratsiooni;
  - võttes arvesse sisserände küsimuses toimunud järgmisi konverentse: 10.–11. juulil 2006 Rabatis toimunud Euroopa – Aafrika konverentsi ja 22.–23. novembril 2006 Tripolis toimunud konverentsi;
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 113,
- A. arvestades Vahemere piirkonna ja Lähis-Ida strateegilist tähtsust Euroopa Liidu jaoks ning vajadust kehtestada solidaarne Vahemere piirkonna poliitika, et vastata mitmetele ühistele väljakutsele ning saavutada rahu, stabiilsusel ja ühisel heaolul rajaneva ala loomise eesmärgid;
- B. arvestades, et säästev areng ei ole võimalik ilma rahu, stabiilsuse ja solidaarsuseta ning head valitsemistava rakendamata; ning arvestades, et säästev areng peab asuma Euroopa – Vahemere piirkonna partnerluse keskmes;
- C. arvestades, et viimastel aastatel toimunud Iisraeli ja Palestiina konflikti teravnemisel, millega on kaasnenud Gaza sektori ja Jordani Läänekalda humanitaarolukorra oluline halvenemine, on väga negatiivsed tagajärjed kogu piirkonna julgeolekule;
- D. arvestades Euroopa – Vahemere piirkonna välisministrite Tamperes võetud otsust korraldada 2005. aasta novembris Barcelona tippkohtumisel vastu võetud Euroopa – Vahemere piirkonna tegevusjuhendi rakendusmeetmena 2007. aastal konverents inimõiguste austamise teemal terrorismivastase võitluse raames kooskõlas rahvusvahelise õigusega;

- E. arvestades, et ELil puudub endiselt ühine sisserändepoliitika ja igas liikmesriigis kehtivad erinevad siseriiklikud sätted;
- F. arvestades, et ebaseaduslik sisseränne võib kaasa tuua inimeste ekspluateerimise, sunniviisilise töö ja inimkaubanduse;
- G. rõhutades, et naiste kaasamine majandus- ja ühiskondlikku ellu on ühiskondade arengu oluline osa;
- H. märkides Euroopa Liidu võlaprobleemi ja kaubavahetusbilansi puudujäägi probleemi negatiivseid mõjusid enamuse Vahemere lõunapiirkonna riikide arengule;
- I. arvestades komisjoni teatist Euroopa naabruspoliitika arendamise kohta, mis sisaldab eelkõige suurt hulka ettepanekuid, mille eesmärk on märgatavalt parandada partnerluspoliitika mõju, luua uued võimalused ühiste suhete tugevdamiseks, tugevdada poliitilist dialoogi ja suurendada partnerriikide kaasamist Euroopa Liidu poliitikasse;
- J. arvestades, et eelarvevahendid, mille Euroopa Liit määras Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikidele aastateks 2007–2013, tuleb säilitada kõnealuse piirkonna kaubanduslikule, majanduslikule ja strateegilisele kaalukusele vastamiseks nende riikide suhetes Euroopa Liiduga;
- K. rõhutades partnerluse kõikide osaliste suurt kasu, mis saadakse täielikult omavahel ühendatud ja integreeritud Euroopa – Vahemere piirkonna taastuvenegiaturu loomise kaudu, laiendades ja integreerides Euroopa – Vahemere piirkonna ja lõuna pool Saharat asuva piirkonna energiaturge ning viies ellu vajalikud energia infrastruktuuri projektid;
- L. arvestades, et Euroopa – Vahemere piirkonna poliitika eesmärkide (eelkõige majandus- ja rahandusvaldkonnas) ning ELi ja Pärsia lahe koostöönõukogu liikmesriikide suhete eesmärkide sidumine võiks osutada kasulikuks;
- M. arvestades, et Euroopa – Vahemere piirkonna parlamentaarne assamblee on institutsioon, mis võimaldab tugevdada kahe piirkonna vahelist üldist dialoogi,
  - 1. on seisukohal, et naabruspoliitika mõõdet tuleks tugevdada lõuna suunas, arvestades suuremaid raskusi Vahemere piirkonnaga loodud suhetes, mille osas Barcelona protsess tähistas olulist etappi; märgib, et ollakse veel kaugel nn sõprade ringi loomise eesmärgi saavutamisest, mille abil nimetatud poliitika käivitati eesmärgiga luua stabiilsed, ühistel ja laienuvad Euroopa uute naabritega jagatavatel väärtusel põhinevad suhted;
  - 2. on seisukohal, et nimetatud poliitika areng ei või piirduda iga asjaomase riigiga sõlmitud assotsiatsiooni- ja koostöölepingute ajakohastamisega, pöörates erilist tähelepanu vaid kahepoolsele mõõtmele, ning kutsub kõiki partnereid üles taaskäivitama ja ajakohastama Barcelona protsessi strateegilisi ja poliitilisi eesmärke, sealhulgas looma koostöövõrgustikke ja edendama piirkondlikku integratsiooni;
  - 3. väljendab heameelt komisjoni ettepaneku üle anda Euroopa naabruspoliitikale temaatiline

mõõde, jätkata vabakaubanduslepingute tugevdamisega ja suurendada toetust reformidele, mis parandavad õiguskeskkonda ja investeerimiskliimat;

4. palub komisjonil anda täpsem ülevaade Euroopa naabruspoliitika ja Euroopa – Vahemere piirkonna partnerluse suhtest, lisades uued lepingud ja mitmepoolsed programmid taastuvenergia, detsentraliseerimise ja transpordi valdkonnas ning tugevdades olemasolevaid lepingud ja programme; rõhutab eelkõige Euroopa – Vahemere piirkonna keskkonnavalast ja täpsemalt kliimamuutustega seotud tundlikkust ning palub antud kontekstis komisjonil teha kõnealuse piirkonna jaoks taastuvenergiat käsitleva tegevuskava ettepanek;
5. kinnitab veel kord vajadust taaskäivitada Lähis-Ida rahuprotsess, võttes samas arvesse poliitilise ja humanitaarolukorra tõsidust; juhib tähelepanu rahvusvahelise ajutise mehhanismi piirangutele ja puudustele, kuna see ei ole suuteline tegelema okupeeritud territooriumide humanitaarkriisidega, ning nõuab seetõttu nimetatud mehhanismi põhjalikku reformi selle muutmiseks tõhusamaks ja paremini toimivaks; on seisukohal, et tegevuskaval põhinevate läbirääkimiste taaskäivitamine ei ole piisav, kui ei võeta arvesse teisi ettepanekuid nagu 2002. aasta Araabia tegevuskava ja piirkonna kõikide osaliste läbirääkimistel osalemine;
6. kinnitab veel kord oma muret seoses loodusvarade ja inimpotentsiaali süstemaatilise hävitamise mastaabiga, mille on tinginud erinevad konfliktid; palub olukorraga toimetulekuks võtta kasutusele rohkem poliitilisi ja majanduslikke meetmeid partnerluse ja viieaastase tegevusprogrammi raames;
7. palub komisjonil teha jõupingutusi, et luua kõikide Euroopa naabruspoliitika partnerriikidega inimõiguste allkomisjonid, et tõhustada poliitilist dialoogi antud küsimuses ja hinnata inimõiguste valdkonnas saavutatud edusamme; nõuab tungivalt, et nimetatud kohtumistel tuleb arutada üksikjuhtumeid ja eelkõige inimõiguste kaitsjate vastu sooritatud kuritegusid; palub partnerriikidel täita oma kohustusi antud küsimuses, eelkõige üksikjuhtumite puhul, ning palub nõukogul ja komisjonil määrata koos partneritega kindlaks meetmed, mis võimaldavad inimõiguste klausli kohaldamist nii siduvamate kui tõhusamate kriteeriumide alusel;
8. palub komisjonil ja liikmesriikidel tagada, et naiste õiguste edendamist võetaks abipoliitika ja Euroopa – Vahemere piirkonna programmide osas partnerriikides enam arvesse;
9. kinnitab veel kord töökohti loova sotsiaalpoliitika olulisust, eriti noorte jaoks, mis loob eelkõige soodsa kliima välismaiste otseinvesteeringute suurenemiseks ja julgustab noori looma kohalikul tasandil uusi ettevõtteid, tehes kättesaadavaks sobivad vahendid, näiteks mikrokrediidi;
10. palub ELi ja Vahemere piirkonna partnerriikide institutsioonidel tagada, et nende strateegilistes, poliitilistes ja majanduslikes põhimõtetes võetaks arvesse Lissaboni ja Göteborgi säästva arengu strateegia ning Vahemere piirkonna säästva arengu strateegia eesmärged, võttes samas ka arvesse Vahemere põhja- ja lõunaranniku riikide vahelise ebavõrdsuse ja erinevuse vajalikku vähendamist;

11. palub nõukogul ja komisjonil ning partnerriikide valitsustel omistada keskkonnaprobleemidele oluline tähtsus ja tegelda eelkõige suurlinnade ning tööstus- ja kaubandustegevuse Vahemere põhja- ja lõunaranniku riikidele põhjustatud tagajärgedega;
12. palub, et komisjon ja liikmesriigid edendaksid sotsiaalsete ja ametiühinguõiguste austamist nende poolt partnerriikidele antava rahalise ja tehnilise abi rakendamisel; palub komisjonil rakendada piirkondlik programm, et luua Euroopa – Vahemere piirkonna sotsiaalne ala, mis põhineb tööhõivet prioriteetseks eesmärgiks pidavate kõikide partnerite vahel toimival sotsiaalsel dialoogil;
13. palub, et Euroopa strateegiaga arendataks piirkonnas olulisi investeeringuid partnerluse piirkondliku ja piirkondadevahelise mõõtme poliitika ning rahaliste vahendite osas, mis on nimetatud strateegia lisandväärtus; palub komisjonil vastavalt ELi 2007. aasta eelarve raames võetud otsusele tagada vajalike strateegiadokumentide ja asjakohaste programmide koostamise raames kogu piirkondliku ja mitmepoolse tegevuse jaoks eraldatud vahendite säilitamine ajavahemikus 2000–2006 saavutatud tasemel, arvestades asjaolu, et vastavalt komisjonile on saavutatud tase 20% kogusummast;
14. palub komisjonil ja nõukogul lisada Barcelona protsessi partnerriikidega peetava dialoogi prioriteetide hulka pagulasi käsitleva Genfi konventsiooni ratifitseerimise küsimus ja naaberriikides varjupaiga taotlemise menetluskorra küsimus; palub komisjonil teha kõik endast oleneva tagamaks, et kõik ELi liikmesriigid täidavad oma kohustusi seoses rahvusvahelise õigusega, eelkõige varjupaigamenetlustele juurdepääsu, mittetagasisaatmise põhimõtte ja kollektiivse väljasaatmise keelamise osas;
15. rõhutab Euroopa ühise sisserände- ja varjupaigapoliitika ning rändevoogude globaalse ja tasakaalustatud juhtimise tõhustamise vajadust, mis toob kasu Vahemere piirkonna elanikele; rõhutab partnerluse huvides ja Barcelona viieaastase tööprogrammi alusel seadusliku sisserände tõeliste kanalite avamise olulisust ning sisserändajate ja varjupaigataotlejate põhiõiguste kaitsmise olulisust; nõuab inimeste ekspluateerimise ja inimkaubandusega võitlemist; kutsub ELi liikmesriike üles võtma vastu Euroopa tasandil ühtne varjupaiga- ja sisserändepoliitika, mis põhineb inimõiguste ja rahvusvahelise humanitaarõiguse austamisel; kutsub Barcelona protsessi ja eelkõige ELi liikmesriike üles ratifitseerima võimalikult kiiresti ÜRO konventsiooni võõrtööliste õiguste kohta;
16. nõuab kindlalt tõelise sisserändepoliitika väljatöötamist ja ümberasujate kodanikuõiguste austamist; toetab eetilise töölevõtmispoliitika, inimväärse töö ja Euroopa ettevõtete kohustuste tegevusjuhendi koostamist;
17. on seisukohal, et tagasivõtulepingute sõlmimise eeltingimus peaks olema tõelise seaduslikku rännet käsitleva poliitika olemasolu Euroopa tasandil ja sellised lepingud ei peaks puudutama isikuid, kes on kolmandatest riikidest läbisõidul; tuletab meelde, et vastavalt Euroopa Inimõiguste Kohtu kohtupraktikale ei või Euroopa riigid mingil juhul saata isikut tagasi riiki, kus teda ähvardab piinamine või julm, alandav või ebainimlik kohtlemine; on seisukohal, et on oluline uurida inimesi oma riigist lahkuma panevaid tõuketegureid ja antud küsimustega tegelda, ning teeb ettepaneku koostada Vahemere piirkonna päritolu- ja transiidiriikide selged arengu toetuskavad ja investeerimiskavad

ning soovib korraldada sisserännet ja varjupaigaõigust käsitlevaid teavituskampaaniaid; nõuab arengu säästustrumendi ja garantiifondi loomist;

18. väljendab heameelt Euroopa – Vahemere piirkonna investeerimis- ja partnerlusrahastu (FEMIP) positiivsete tulemuste üle Euroopa Investeerimispanga raames;
19. rõhutab FEMIPi toetuse tugevdamise olulisust erasektoris, eelkõige seoses väikeste ja keskmise suurusega ettevõtetega ning nõuab uute algatuste tegemist ELi liikmesriikide ja Euroopa – Vahemere piirkonna partnerriikide vahel, et muuta FEMIP Euroopa – Vahemere piirkonna investeerimis- ja arengupangaks;
20. palub komisjonil ja nõukogul teha ettepanek luua kõikide partnerriikide ja Pärsia lahe koostöönõukogu liikmesriikide vahel koostöövõimalus, eelkõige rahandus- ja majandusvaldkonnas;
21. palub komisjonil ja nõukogul suunata oma jõupingutused Marrakechis toimunud Euroopa – Vahemere piirkonna konverentsil juba kinnitatud algatuste rakendamisele, milleks on läbirääkimised teenuste turu liberaliseerimise ja asutamisõiguse üle, läbirääkimised põllumajanduse süvendatud liberaliseerimiseks, vaidluste lahendamise mehhanismi loomiseks ja õigusaktide ühtlustamiseks;
22. palub nõukogul, komisjonil ja partnerriikidel jätkata tööd Euroopa – Vahemere piirkonna energiaturgude järgjärguliseks integreerimiseks, ühist huvi pakkuvate detsentraliseeritud energiaprogrammide elluviimiseks ja taastuvenergiaallikate arendamiseks kooskõlas kohalike elanike, kodanikuühiskonna ning riiklike kavade ja programmidega;
23. rõhutab vajadust tõhustada koostööd energiavarustuse kindluse tagamiseks Vahemere piirkonnas meetmete kaudu, mis on seotud eramute energiaallikate mitmekesistamisega, eelkõige kohalikul ja piirkondlikul tasandil, energiatõhususe edendamisega, säästumeetoditega, uute tehnoloogiate arendamisega, kahjustamata sealjuures inimesi ja keskkonda, teadus- ja arendustegevusega ning säästva energia projektide rahaliste võimaluste tugevdamisega;
24. palub nõukogul reserveerida Euroopa – Vahemere piirkonna parlamentaarsele assambleele aktiivne koht Euroopa – Vahemere piirkonna kohtumistele ja ministrite konverentsile kutsutute hulgas;
25. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning liikmesriikidele ja partnerriikidele.